

1	Наслов на наставниот предмет	ПАТОЛОШКА ФИЗИОЛОГИЈА			
2	Код	ДФФ207			
3	Студиска програма	Интегрирани студии од I и II циклус по дентална медицина			
4	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Медицински факултет, Катедра по патофизиологија, Институт за патофизиологија и нуклеарна медицина			
5	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од I и II циклус			
6	Академска година / семестар	2-ра година, IV семестар	7	Број на ЕКТС кредити	6
7	Наставник	Проф.д-р Даниела Поп Ѓорчева			
8	Предуслови за запишување на предметот	Отслушани сите предмети од I и II семестар			
9	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со: <ul style="list-style-type: none"> • Предметот и методите на патофизиологијата (изучување на етиологијата и патогенезата на болести на експериментални модели и со клинички методи); • Општите механизми на компензација и декомпензација при патогеното дејство на факторите на надворешната средина; • Факторите на општата реактивност и отпорност на човекот, нивната релација со надворешната средина и нивните нарушувања; • Механизмите на настанување и манифестирање на патолошките состојби со општи функционални пореметувања; • Механизмите на метаболните нарушувања; • Запознавање со етиологијата и патогенезата - механизмите на иницијација, текот и исходот на функционалните нарушувања на кардиоваскуларниот, респираторниот, нефроуринарниот, гастро-интестиналниот, хепатобилијарниот и ендокриниот систем; диференцирање на нормалните функционални карактеристики од тие во фазата на компензација и суфициенција и декомпензација и инсуфициенција. 				
10	Содржина на предметната програма:				
	Предавања				час
	•Здравје,болест,смрт.Етиологија и патогенеза, компензација, декомпензација, суфициенција, инсуфициенција; •Патогеното дејство на факторите на надворешната средина (физичките, хемиските, биолошките и психичките фактори); •Општата реактивност и отпорност на организмот (наследност и средина, конституција, дијатеза). Нарушувања на неспецифичната одбрана на организмот (комплементот и фагоцитозата). •Нарушувања на специфичната одбрана на организмот (хиперсензитивни реакции, имунодефициенции, автоимуни болести, трансплантациони реакции); •Нарушувања при патолошките состојби со општи функционални пореметувања (нарушувања на локалниот крвоток, хипоксија, треска, замор).Патофизиологија на стареењето; •Нарушувања на енергетскиот метаболизам и на метаболизмот на јаглените хидрати, белковините, мастите, водата и електролитите и витамините; <ul style="list-style-type: none"> • Нарушувања на хематопоезниот систем. • Нарушувања на кардиоваскуларниот систем • Нарушувања на респираторниот систем • Нарушувања на уринарниот систем • Нарушувања на дигестивниот систем • Нарушувања на хепатобилијарниот систем • Нарушувања на ендокриниот систем 				

	Вкупно		45	
	Практична настава		час	
	Експериментални вежби, лабораториски тестови, демонстрации на студенти, демонстрации на ин витро и ин виво методи;			
	Вкупно		15	
	семинари		час	
	Обработка на теми од соодветната материја, презентација на темите од страна на студентите и активно вклучување во студентите до дискусија за дадената проблематика.		15	
11	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
12	Вкупен расположив фонд на време	180 часа		
13	Распределба на расположивото време	Предавања-45 часа, вежби- 15, семинари-15 , домашно учење и други форми на наставни активности- 105 часа		
14	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби-15 часови Семинари- 15 часови
15	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење	90 часови
16	Начин на оценување	17.1.	Тест- континуирана оценка по пат на 2 теста:	
			Општа патофизиологија	18-30 бода
		Специјална патофизиологија	18-30 бода	
		17.2.	Активност и учество на предавања и вежби;	
Теоретска настава	1-3 бода			
	Минимум 30% - 1 бод			
	30% - 70% - 2 бода			
	70% - 100% - 3-5 бода			
	Практична настава- 10-12 бода	10-12 бода		
	Семинарска работа /проект (презентација : писмена и усна)	3-5 бода		
17.3.	Завршен(усен) испит			
	Завршен тест	6-10 бода		

			Усен испит	6-10 бода		
17	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)		
		од 60 до 67 бода		6 (шест) (E)		
		Од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)		
		од 76 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 93 бода		9 (девет) (B)		
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)		
18	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: 1. За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови: 1 бод од 30% посетени теоретски часови, 10 бода од посетени 10 вежби од вкупно 12 вежби и минимум бодови од семинарскиот проект. 2. За да пристапи кон завршниот испит студентот треба да оствари право на потпис и освои минимум бодови од двете континирани проверки.				
19	Јазик на кој се изведува	Македонски јазик				
20	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот				
21	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Васкова О, Мицева-Ристевска С, Поп Ѓорчева Д, Миладинова Д, Лопарска С:	Патолошка физиологија (теоретска и практична настава)	БороГрафика Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gamulin S i sor.	Patofiziologija,	Jumena , Zagreb,	2014
		2.	МекФи и СЦ, Генонг ВФ:	Патофизиологија на болести Вовед во клиничка медицина	Табернакул	2010